

Keskitysleirit

Matka Auschwitziin

Hitler ja Tuhon Tie

- Osa 4: Murder Factory
- Aloita 20min – Juutalaisten pidätys ja kuljetukset – 25min
- Alusta – 6 min tai 10min (Saapuminen ja valinta, mainos, ensimmäiset kaasumurhat)
- 25-29min väkivalta uhrien kesken
- 39.40 min - kaasuttaminen

Näytä Auschwitz ja lopullinen ratkaisu osa 4, min 2-25.

Keskitysleirit

- Ensimmäiset keskitysleirit perustettiin maaliskuussa 1933.
- Aluksi leireille vangittiin poliittisia toisinajoittelijoita, Jehovan todistajia, pappeja, homoseksuaaleja, romaneita ja mielisairaita.
- Huhtikuussa 1939 alettiin vankien työvoimaa hyödyntää pakkotyössä vangitsemisen lisäksi. Uudet leirit perustettiin lähelle kuljetusreittejä ja SS:n hallinnoimia tehtaita. Ensimmäinen näistä oli Sachsenhausen Berliinin lähellä.
- Puolan valtauksen jälkeen leirien vankien määrä nousi rajusti. Uudet leirit, kuten Auschwitz, suunniteltiin sotavankileireiksi, mutta osasta tuli myös tuhoamisleirejä.
- Massatuhoaminen alkoi operaation Reinhardtin yhteydessä vuoden 1941 lopulla.

Auschwitz - Birkenau

- Auschwitzin (pakkotyöleiri) rinnalla toimi Birkenau tuhoamisleiri eli *Auschwitz II* ja IG Farben -yhtiön kustantama kaupallinen Monowitzin keskitysleiri eli *Auschwitz III*, jonka vankeja käytettiin pakkotyössä viereisessä IG Farbenin keinokumitehtaassa *IG Auschwitzissa*.
- Keskitysleirivankien käyttäminen pakkotyövoimana erityisesti sotateollisuudessa oli yleistä. SS veloitti joka vangista päivämaksun.
- Keskitysleireillä kuoli myös n. 3,5 miljoonaa Neuvostosotilasta
- Jotkut leirit oli nk. erikoisleirejä (*Sonderlager*), joilla pidettiin ”tärkeitä” vankeja

Auschwitz-Birkenau: Päätepysäkki

Auschwitz Orkesteri

- These Jewish prisoners have just arrived at Auschwitz Birkenau at the end of their journey from Hungary. They disembark from the train not knowing where they are. Very soon they will be subjected to the selection process.
- © 2011 Yad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority.

Päätepysäkillä

Ustasa guards confiscate personal belongings from newly arrived prisoners, Jasenovac concentration camp, Yugoslavia

© 2011 United States Holocaust Memorial Museum

- The belongings of prisoners are left at the side of the railway tracks after Jewish residents of the Netherlands arrive at Westerbork transit camp
- © 2011 Yad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority.

- New arrivals at Auschwitz-Birkenau are led away from the trains by Sonderkommando dressed in striped pyjamas
- © 2011 Yad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority.

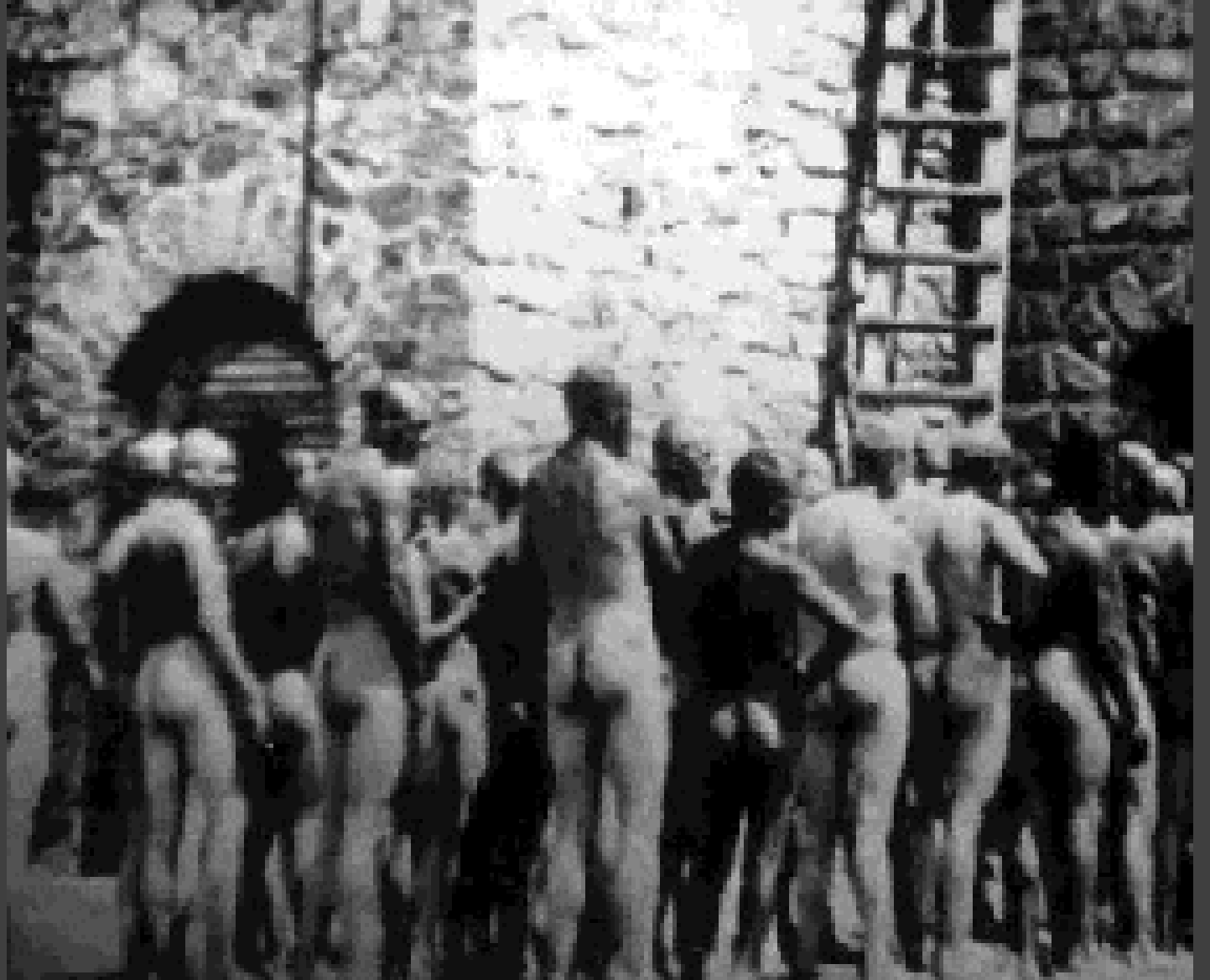

Valintaprosessi:

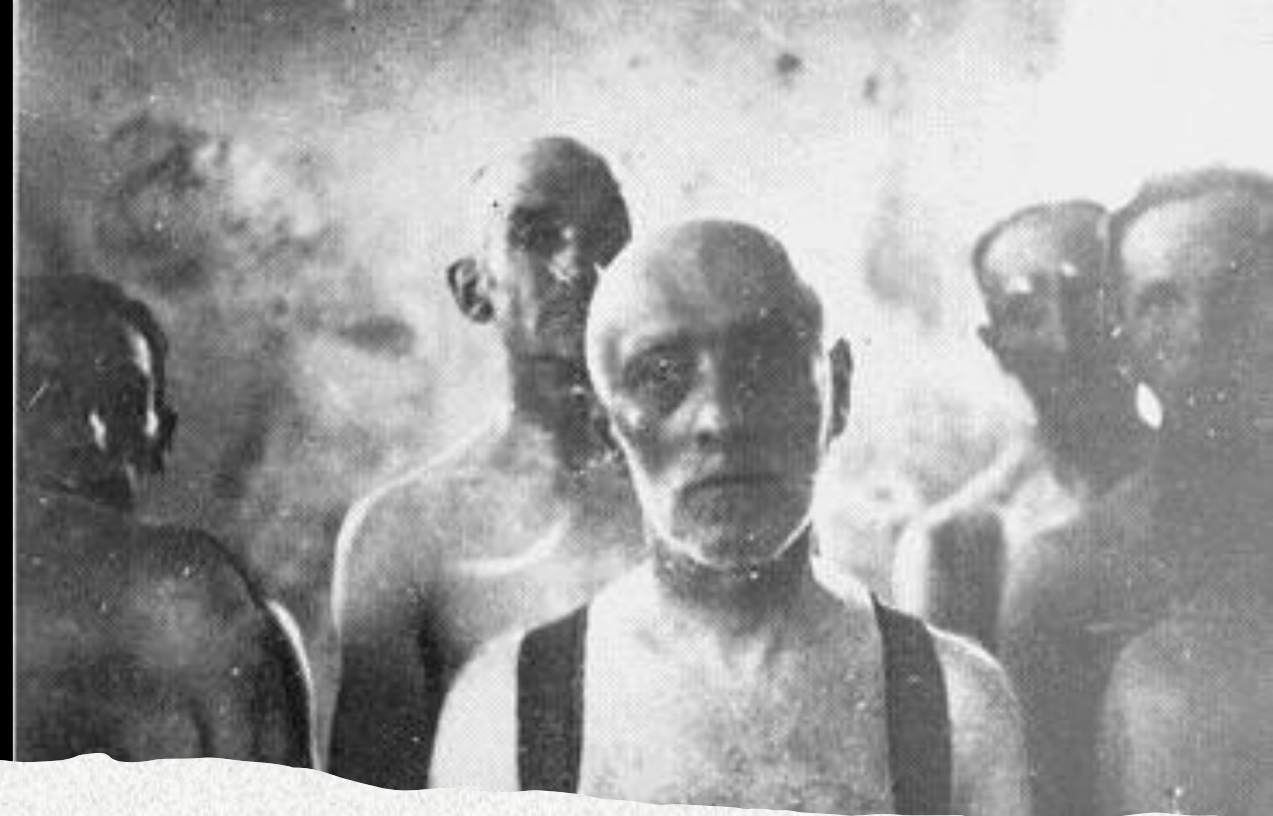

Työhön kelpaamattomat

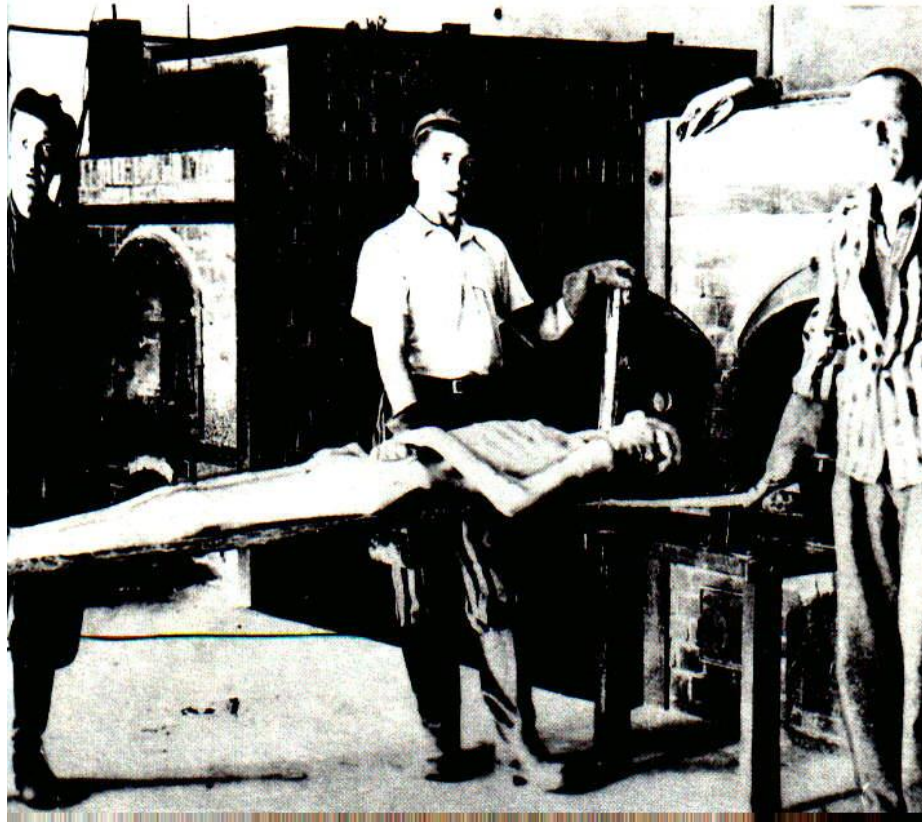
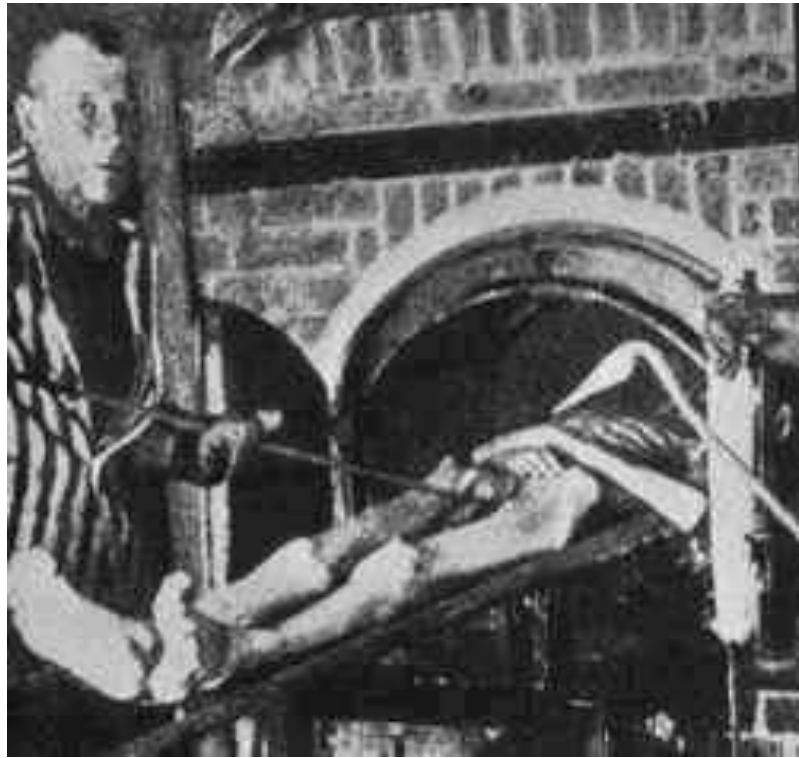
Zyklon-B

Majdanekin kuolemanleiriltä löydettyä Zyklon-B myrkkykaasua.

- Ennen myrkkykaasun käyttöä, juutalaisia kaasutettiin hengiltä pakettiautoissa ja linja-autoissa. Auton pakokaasu johdettiin auton sisälle. Uhrit kuolivat matkalla hautauspaikalle.

Ruumiiden hävittäminen

- Sonderkommandot, tehtävään valitut juutalaiset joutuivat poistamaan ruumiista kultahampaat ja hiukset
- Tämän jälkeen sonderkommandot joutuivat syöttämään ruumiit uuneihin ja polttamaan ne tuhkaksi

Ruumiita odottamassa tuhoamista

Työhön kelpaavat

- *Newly arrived prisoners to Auschwitz-Birkenau who had been selected for work had their identities stripped. They were registered, had their hair shaven, before being showered and given striped pyjamas.*
- © 2011 Yad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority.

- Newly arrived women prisoners to Auschwitz-Birkenau who have been selected for work have been stripped of their identities. They have been registered, shaven of all body hair, showered and given camp clothing.
- © 2011 Yad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority.

Näännyttäminen työllä

Nazien ottama kuva osoittaakseen, kuinka juutalaiset voisi näännyttää hengiltä anatamalla ruokaa vain 200 kaloria päivässä.

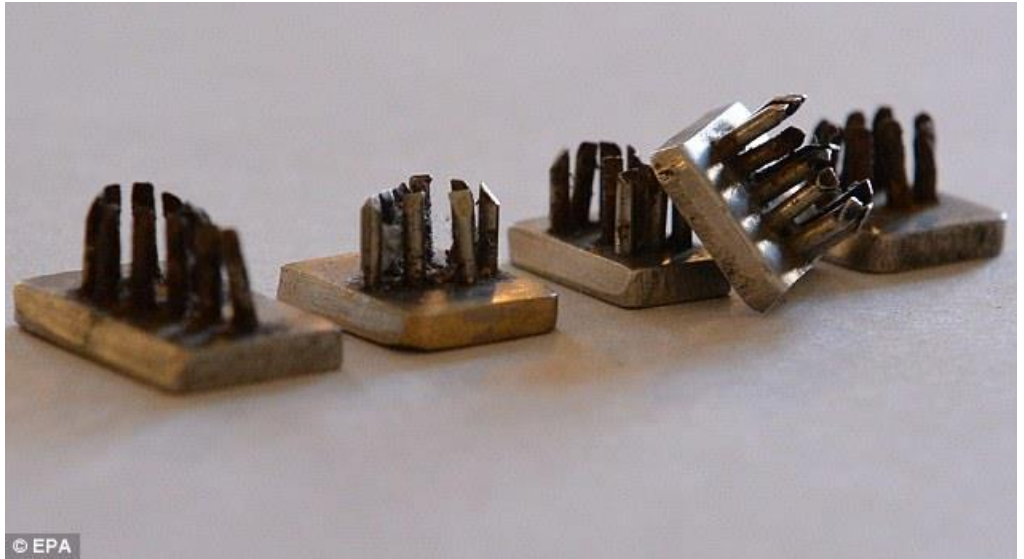

Sama ryhmä juutalaisia 6 viikkoa myöhemmin

Juutalaisten tatuointi

- Tatuointi käytössä vain Auschwitzin alueella, käyttöön syksyllä 1941, koska Neuvostotilaiden määrä kasvoi
- Alussa leirin sarjanumero ommeltiin vaatteisiin. Sarjanumero vain työhön valituille. Kaasukammioihin lähetettyjä ei rekisteröity eikä tatuoitu
- Koska vaatteet poistettiin, ruumiita ei voitu tunnistaa. Tatuoinnit tilalle.
- Aluksi sairastuvalla tai kuolemaan tuomituilla tatuointiin sarjanumero rintaan pysyvällä musteella, jotta ruumiit voitiin tunnistaa
  - Metallileimaisiin, jossa n. 1cm mittaiset neulat, vaihdettavat numerot – painettiin rintaan ja haavaan hierottiin mustetta
  - Yksineulainen tatuointilaite, jolla tökittiin sarjanumero ihoon, vasemman käden ulkosyrjään (joillain sisäpuolelle)

Kennzeichen für Schutzhäftlinge in den Konz.-Lagern

IV/5

form und farbe der kennzeichen

	Politisch	Berufsverbrecher	Emigrant	Pflichterlöser	Homosexuell	Arbeitslächer Krieg	Arbeitslächer Zemitschew
Grundfarben :							
Abzeichen für Rückfänger :							
Häftlinge der Strafkompanie :							
Abzeichen für Juden :							

Besondere Abzeichen

Jüdischer
Kasselerhändler

Kasselerhändlerin

Fluchtverdächtiger

2031

Häftlingsnummer

1a Häftling

Beispiel :

Politischer Jude,
rückfällig,
Angehöriger der
Strafkompanie

Polit.

Sonder-Parole
Wehrmacht

Tscheche

Asuinsijat

Nukkumapaikat

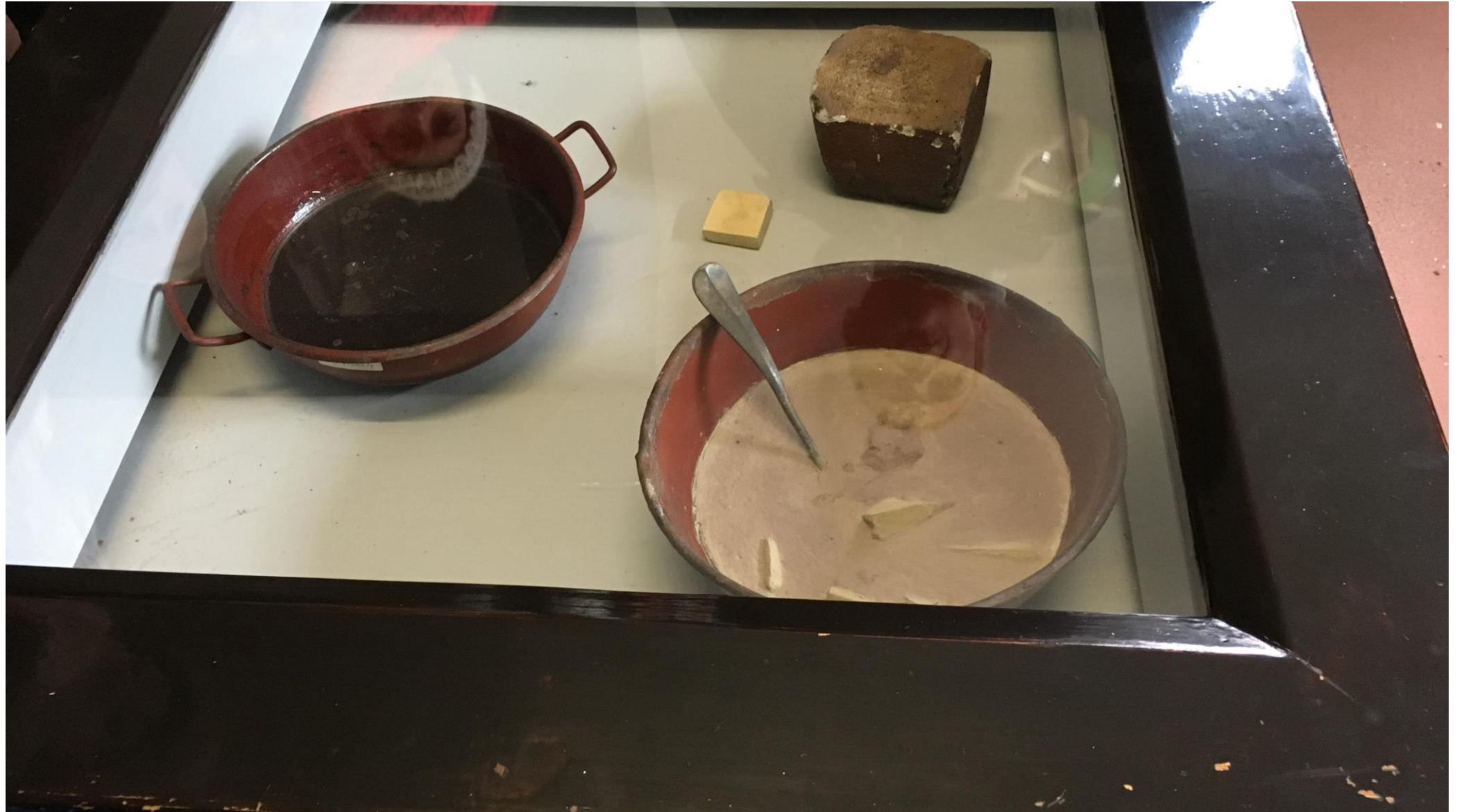

Peseytyminen

Vartiotorni ja hirttopaikka

Kenkiä Auschwitzin museosta

Kuvassa yhden päivän aikana kaasutettujen uhrien kengät, n. 25 000 paria.

Kultahampaita/kultapaikkoja

Silmälaseja

Naisten hiuksia

Auschwitz kartta

Auschwitz interactive map

- <https://panorama.auschwitz.org/tour2,3641,en.html>
- Selvitä
  - Barracks:
    - Miten vangit majoitettiin?
    - Hygienia ja vessat?
    - Mitä ongelmia ahtaus toi mukanaan?
  - Canada
    - Mitä siellä tehtiin?
  - Crematoria
    - Kuinka paljon juutalaisia pahimmillaan tapettiin päivässä?
    - Miten juutalaiset nousivat vastarintaan?
  - Slave labour camps ja I.G. Farben
    - Minkälaisia töitä leirin vangit joutuivat tekemään

Auschwitzin kierros

- Auschwitz [virtual Tour](#)
- <http://panorama.auschwitz.org/>

Ihmiskokeet

- Kolme eri kategoriaa:
- Sotilaiden henkiinjäämisen mahdollisuuksien parantaminen
  - Kuinka korkealta lentäjät voisivat hypätä laskuvarjolla ja selviytyä (high-altitude experiments, using a low-pressure chamber)
  - Kaasuhyökkäyksestä selviäminen
  - Hypotermian hoitokeinoja
  - Merivedestä juotavaa
- Lääkkeiden kehittäminen sekä sairauksien ja vammojen hoidon parantaminen
  - Tartuntatautien rokotus- ja hoitokeinoja mm. malariaan, tuberkuloosiin yms.
  - Raajojen, luiden ja hermosiirännäisten kehittäminen ja sulfa (sulfanilamide)-lääkkeen kokeilut
- Rodulliset ja ideologiset piirteet
  - Mengelen kaksoiskokeet
  - Miten eri rodut kestävätkä eri tauteja
  - Sterilisaatiokokeet
- Video Auschwitz osa 4 – 19.35-25.00
- <https://www.youtube.com/watch?v=xcZBa4TaLc8>

